

75. møde.

Onsdag den 16. marts kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Niels Westerby og Diderichsen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lukkeloven.

Endvidere har medlemmer af folketinget Axel Kristensen, Henry Christensen, Poul Hartling og Kristen Østergaard meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om fremme af bevægeligheden på arbejdsmarkedet.

Forslagene er indleveret til fremsættelse den 15. d. m., men har af tekniske grunde først kunnet fremsættes i dag.

Udvalget angående forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1966-67 har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Niels Westerby): Jeg har herved den ære på liberalt centrums vegne at fremsætte forslag til lov om ændringer i lukkeloven.

Om lovforslagets indhold og begrundelse henvises til selve lovforslaget og dets bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Jeg har herved den ære at fremsætte forslag til lov om fremme af bevægeligheden på arbejdsmarkedet.

Under hensyn til det hastige tempo, hvorved ændringer i produktionsformer og forbrugsmønstre sker, er det skadeligt og forsinkende for produktionsfremgangen og hermed for levefodsstigningen, hvis mængden af arbejdskraft inden for et område bindes til det antal arbejdere, der inden for området er uddannet gennem de sidste 30 år, idet dette antal ofte ikke kan have nogen forbindelse med behovet efter de ændrede produktionsmetoder og redskaber og heller ikke nogen forbindelse

med mængderne af en vare, der efterspørges efter de stærke ændringer, der er sket og sker i forbrugsmønstret. Meget udpræget ses det ved, at langt færre mennesker end tidligere nu finder beskæftigelse ved landbrug, medens det overskydende antal må søge arbejde andetsteds. Modsvarende ser vi inden for byggeriet boligmangel i visse dele af landet, skolemangel og mangel på meget andet byggeri, og samtidig har man hidtil begrænset byggeriet kunstigt og begrundet det med mangel på arbejdskraft. Når byggeriet nu frigives, må arbejdet også frigives.

På de to nævnte områder er forholdene åbenbare, fordi områderne er så store, men ganske de samme vilkår har mange erhverv og enkeltvirksomheder.

Det er derfor nødvendigt, at ufaglærte får lov til at udføre alt det arbejde, de kan, inden for de områder, hvor der er mangel på faglært arbejdskraft. På betydelige områder kan den ufaglærte nu producere de ting, der før krævede stor faglig dygtighed, fordi nogle faglige færdigheder er erstattet af maskiner, der udfører arbejdet, således at opgaven nu ofte er at passe en maskine. Ofte er en mere begrænset uddannelse over kortere tid nødvendig for opøvelse i det specielle arbejde. Ofte kan en sådan til læring påhvile den arbejdsgiver, der har behov for arbejdskraften. Til gengæld vil den faglærte herved få mulighed for i højere grad at samle sin faglige kunnen om de dele af produktionen, hvor den er nødvendig, og hvor den derfor også vil kunne give den faglærte det bedste udkomme.

Man bør ikke unødigt ved lov gribe ind i lønforholdene eller andre retsforhold, og dette sker ikke ved dette forslag. Det har i diskussionen om disse forhold ofte været fremført, at der ikke findes arbejdsløse ufaglærte, der kan inddrages til dele af faglært arbejde. Dette er forkert. Meget arbejde, der udføres i Danmark, er langt mindre værdifuldt end f. eks. at bygge boliger, og lønnen må på disse områder ofte betegnes som lavtløn sammenlignet med de monopolagtige områder. Hvis disse lavtlønnede kunne forlade sådant arbejde, der ofte, netop fordi lønnen er forholdsvis lav, ikke er mekaniseret, så ville de gøre det og gå over til det mere værdifulde og